

Redegørelse for arbejdet med indsatsområderne i skoleåret 2018/2019

1. Udarbejdelse af værdigrundlag for den fusionerede skole

Der blev i november 2018 afholdt et 2-dages kick-off seminar for alle ansatte, elevrepræsentanter og bestyrelsesmedlemmer. På seminaret blev der både arbejdet med de enkelte ungdomsuddannelsers profil og med at definere hvilke værdier og visioner, der fremover skulle kendetegne Ribe Katedralskole. Processen blev faciliteret af lektor Helle Mathiessen fra Københavns Universitet.

Efterfølgende blev der på et pædagogisk rådsmøde den 3. januar 2019 arbejdet med resultaterne af seminaret og der blev nedsat en arbejdsgruppe bestående af 4 lærere og ledelsesgruppen. Arbejdsgruppen formulerede de endelige værdier og visioner, som blev præsenteret på pædagogisk rådsmøde den 4. marts 2019, hvorefter de blev endeligt vedtaget på bestyrelsesmødet den 18. marts 2019. Processen i de forskellige organer og en skrivegruppe med bred repræsentation af lærere og ledere har sikret, at der er ejerskab til nedenstående værdier og visioner i hele organisationen.

Faglighed

På Ribe Katedralskole har vi tradition for høj faglighed og et bredt udsyn til verden. Vi tilbyder en lang række af ungdomsuddannelser: stx, hhx, htx, hf og eud/eux. Fagligheden udfolder sig således inden for de humanistiske, naturvidenskabelige, samfundsvidenskabelige og merkantile uddannelser. Det store fagudbud er for unge med interesse for viden og fordybelse, perspektivering og abstraktion. Fagligheden i uddannelserne kommer til udtryk gennem kombination af faglig bredde og dybde, gennem samspillet mellem fagene og gennem innovativt arbejde og projektorienteret undervisning. Vi lægger vægt på at sætte viden i relation til verden omkring os, og vi prioriterer såvel elevernes faglige, som deres menneskelige udvikling højt.

Engagement:

Nysgerrighed og åbenhed over for omverdenen er drivkræfterne bag det engagement, som gennemsyrrer alle aktiviteter og den pædagogiske tilgang til undervisningen. Vi tror på, at engagerede lærere og interessebetonet undervisning kan smitte af på elevernes adfærd og læring, så de møder omverdenen og andre mennesker med åbent sind, energi og tro på udvikling. Undervisningen, hvor læreren brænder for emnet, er for os en naturlig del af høj faglighed. Vi lægger vægt på, at også de fysiske rammer på skolen med dens blanding af moderne og gamle bygninger er ideelle for elevernes trivsel, engagement og læring.

Fællesskab

På Ribe Katedralskole lægger vi stor vægt på fællesskab og rummelighed. Dels har vi en stærk dialog mellem ledelse, lærere og elever, og dels har vi mange sociale aktiviteter i et spændende og overskueligt miljø. Elevernes faglige og menneskelige udvikling er i centrum. Der er blik for, hvem eleverne er, og der bliver taget hånd om den enkelte i læringsmiljøet. På Ribe Katedralskole har vi således både tilbud om ekstra hjælp til det faglige og om ekstra faglige

udfordringer. Det brede uddannelses tilbud danner grundlag for nye og flere fællesskaber, der også giver større indsigt i hinandens faglighed. Med Ribe Katedralskole er man sikret et rodfæstet, trygt og fagligt visionært studiemiljø på en skole med traditioner, liv og udvikling.

Ribe Katedralskoles visioner

Alsidigt uddannelses tilbud og lokal forankring

Ribe Katedralskole ønsker med sin brede vifte af tilbud at være det oplagte uddannelsesvalg for unge i området. Vi ønsker en skole, hvor den enkelte uddannelses særkende og identitet ses som en styrke, samtidig med, at eleverne kommer hinanden ved på tværs af uddannelserne. Ribe Katedralskole har en stærk lokal forankring og er en både synlig og aktiv medspiller i lokalsamfundet og Ribe som kulturby og dynamisk turistmagnet. Den centrale placering i bybilledet giver nogle åbenlyse fordele: Skolen tilbyder uddannelser, hvor kontakten til og samarbejdet med det lokale erhvervs- og kulturliv er veletableret og dynamisk. Traditionen for høj og alsidig faglighed skal også fremadrettet bringes i spil med de forskellige samarbejdspartnere og kulturinstitutioner.

Dannelse

Ribe Katedralskole ønsker at være med til at sikre vore elever en faglig og menneskelig dannelse som grundlag for et kvalificeret og afklaret valg i forhold til identitetsdannelse og karriere. Lige så centralt er det at kvalificere dem til at være aktivt deltagende medborgere i både det lokale, det regionale, det nationale, det europæiske og det globale samfund. Eleverne skal lære at forholde sig reflekterende og ansvarligt til deres omverden, til medmennesker, natur og samfund samt til deres udvikling. Vi har fokus på at styrke elevernes kritiske sans og evne til at tænke selvstændigt. Det er afgørende for os, at eleverne får en bred kulturforståelse og opnår digital dannelse for at ruste dem til fremtidens endnu mere komplekse samfund, hvori innovative og kreative kompetencer vil spille en nøglerolle.

Ribe Katedralskole i stadig udvikling

På det solide fundament af tradition og faglighed ønsker skolen at være i konstant udvikling og at tilpasse sig de globale udfordringer. Ribe Katedralskole kvalificerer eleverne i overgangen fra at være og se sig selv som elever til at være studerende og forbereder dem til deres videre studieliv og læring. Eleverne på Ribe Katedralskole skal efter endt uddannelse møde verden med en stærk faglighed og en høj grad af såvel personlig som globalt orienteret ansvarlighed.

Ud over arbejdet med skolens værdier og visioner, er følgende styringsdokumenter blevet omskrevet og godkendt i bestyrelsen:

- Forretningsorden for bestyrelsen
- Regnskabsinstruks

- Vedtægter for skolens støttefond

2. Kollegasparring 2018/2019

På Ribe Katedralskole er projektet kollegasparring blevet introduceret i skoleåret 2017/2018 med deltagelse af 21 lærere. Projektet er monitoreret og evalueret i forbindelse med udarbejdelse af masterprojekt. Projektet er i skoleåret 2018/2019 blevet gennemført i større målestok med støtte fra Region Syddanmark. 40 lærere har deltaget i projektet.

Kollegial sparring er foregået i grupper med 4 til 5 lærere fra forskellige fag og fra de forskellige uddannelser hhx, hf og stx. I de enkelte grupper har man overværet hinandens undervisning og efterfølgende haft møder, hvor grupperne har reflekteret over den gennemførte undervisning.

I forbindelse med evalueringer af projektet fremgår det tydeligt at kollegasparring har haft en positiv virkning i forbindelse med, at medarbejdere fra de to skoler skulle lære hinanden at kende og få indblik i hinandens fagligheder. På trods af, at enkelte lærere oplever det som tidskrævende og udfordrende i forhold til det daglige skema, at skulle samarbejde med kolleger, så er der dog enighed om, at det er udbytterigt.

I nedenstående skema kan man se, hvilke fokuspunkter de 8 grupper har haft for deres observationer og samtaler:

Gr. 1	Variation og motivation
Gr 2	Quiz og Byt Peergrade.io Erfaringer med problembaseret læring Elevaktivering i mundtlige fag
Gr 3	Elevaktivering
Gr 4	Elevaktivering
Gr 5	Lærerroller, elevtyper og elevaktivering
Gr 6	Tørt/svært stof gøres tilgængeligt/lettere at huske gennem en lille sjov gimmick Tving mundtlighed ind i gruppearbejde Undervisning med udgangspunkt i OneNote Giv et halvt facit til afleveringen for at hjælpe svage elever
Gr 7	Undervisningsdifferentiering Grammatik: Kort fælles aktivitet, som skal fange interesse: Quiz-og-byt variant
Gr 8	Erhvervscase, gruppearbejde og PBL

Projektet blev afrundet med et kursus for alle lærere ved lektor Lene Tortsen Bager fra Århus Universitet. Her blev diskuteret, hvordan man får størst udbytte af kollegial sparring og struktureret dialog omkring kerneydelsen, og hvilke forudsætninger, der er nødvendige og hvilke mulige barrierer, der kan være for at etablere et professionelt læringsfællesskab.

Kurset fungerede samtidig som en introduktion til begrebet ”professionel kapital” og pegede således frem mod den medarbejderundersøgelse, der skal afvikles i skoleåret 2019/2020.

3. Problembaseret læring på hhx

Forud for 2017-elevernes skolestart, var der lagt en plan for afviklingen af Studieområdet med et forløb i 1.g, tredje forløb i 2.g og tre forløb i 3.g. Ret hurtigt blev det dog klart, at den model ville skabe store problemer i 3.g, hvor eleverne ud over den almindelige undervisning i fag, ville skulle afvikle tre forløb af en uges varighed samtidig med samlæsning på valg- og sproghold.

Som en udløber af den problematik blev det til, at 2017-eleverne i 2.g fik puttet et ekstra forløb ind i slutningen af skoleåret. Det blev en god løsning, da vi dels fik afviklet et ekstra forløb, og dels fik det afviklet i eksamensperioden, hvor elever og lærere har noget tid til rådighed, som ofte kan være svær at udnytte, og at afvikle 40 lektioner i eksamensperioden sparer alt andet lige eleverne for en lektion om uge i løbet af skoleåret.

Modellen er allerede blevet cementeret, så vi i dette skoleår også planlægger med et forløb i eksamensperioden i 2.g. Denne måde at arbejde på, er karakteristisk for arbejdet med Studieområdet, som stadig er under implementering: Når det viser sig, at vi i planlægningsfasen i skoleåret 2016/2017 ikke fik taget højde for alting, så er der rum og parathed til at sadle om og justere planerne.

Der er pr. 30. juni 2019 afviklet og planlagt følgende forløb i Studieområdet (planlagte forløb i parentes, nummereringen angiver den planlagte rækkefølge, mens den vertikale rækkefølge angiver den faktiske afvikling):

2017-optag	2018 og 2019-optag
1. Kultur, marked og kommunikation	1. Politisk kommunikation
2. Samfundsvidenskabelig metode	2. Kultur, marked og kommunikation
3. Matematiske systemer og økonomiske modeller	4. (Matematiske systemer og økonomiske modeller)
4. Globalisering	5. (Globalisering)
6. Politisk kommunikation	3. (Samfundsvidenskabelig metode)
5. (Menneske, etik og rettigheder)	6. (Menneske, etik og rettigheder)
7. (Sprog og karriere)	7. (Sprog og karriere)

2019-elevernes forløb tænkes at følge samme struktur som elever fra 2018-optaget.

De to studierejser i hhx – introturen til København i november i 1.g og studieturen til New York i slutningen af 2.g – er begge tilknyttet Studieområdet, sådan at eleverne afvikler 16 lektioner i projektforløbet *Politisk kommunikation*, når de er i København, og 24 lektioner i projektforløbet *Globalisering*, når de er i New York.

De to større flerfaglige opgaver i hhv. studieretningsfag og Dansk/Historie afvikles også som en integreret del af Studieområdeforløbene *Samfundsvidenskabelig metode* og *Menneske, etik og rettigheder*.

Kurser og efteruddannelse

I efteråret 2018 deltog alle lærere med undervisning på hhx i et huskursus om PBL (problembaseret læring) holdt af Lars Dombrowsky.

PBL er en integreret del af især de merkantile fag på hhx-uddannelsen og i alle projektforløb i Studieområdet. Alle faggrupper har haft en eller flere repræsentanter med på ministeriets FIP-kurser, hvor der også er undervist i PBL. Uddannelsesleder Jacob Lund Jørgensen har deltaget i FIP i Studieområdet.

HHX-udvalgets arbejde

HHX-udvalgets væsentligste arbejdsopgave har, efter 2017-reformen, været at udvikle og koordinere projektforløbene i Studieområdet samt arbejde med fordeling af fordybelsestiden.

Udvalget har holdt fire møder i skoleåret 2018-2019. En generisk arbejdsudgave af studieplanen for Studieområdet har for både 2017- og 2018-optagene været tilgængelig for hhx-lærere, men da planen har været under løbende revision, vil den blive lagt på skolens hjemmeside medio september.

HHX-udvalget har udsendt en korrekturversion af en lokal studiehåndbog for hhx, hvori studieplanen integreres. Studiehåndbogen bliver lærere og elevers indgang til at forstå strukturen og progressionen i Studieområdet.

I forlængelse af SOP-forløbet i foråret med eksamen i juni 2020 evalueres det første samlede SOP-forløb med henblik på en eventuel revision af studieplanen forud for optag 2020.

4. Samarbejde med eksterne partnere

I det forløbne skoleår er der afviklet følgende samarbejder med grundskolerne:

Alternativ energi: 2.stx fysik, kemi, biologi, samfundsfag og matematik gennemførte et forløb/en konkurrence, hvor de i uge 38-44 arbejdede med alternativ/vedvarende energi. Forløbet afsluttedes med posterfremvisning den 24. og 25. oktober for en ekstern dommerkomite (med blandt andet deltagere fra Vadehavscentret). I forlængelse af dette udførte vores elever ”miniforsøg” og undervisning for fem 8.klasser fra Vadehavsskolen (115 elever).

Sidst på dagen blev folkeskoleleverne udstyret med en bold, som de skulle kaste i én af tre kasser, for at svare på, om de havde haft en god og meningsfuld oplevelse.

Resultatet: 90 bolde i 😊 21 bolde i 😐 4 bolde i ☹️

Altså har 90 ud af 115, det vil sige 78% har fundet arrangementet godt og meningsfuldt.

Civil Rights Movement/selvstændig tekstanalyse i engelsk:

En 2.stx-klasse med engelsk A som studieretningsfag har skrevet en selvstændig opgave inden for emnet Civil Rights Movement. De har i par skullet forberede en undervisningsseance for en 8. klasse fra Vadehavsskolen Vittenberg, som skulle lære at arbejde med teksten efter samme metode som 2.stx’erne selv.

10 elever fra 8. klasse svarede, at oplevelsen var "god", 6 elever fra 8. klasse svarede, at oplevelsen var "nogenlunde god" og 0 elever fra 8. klasse svarede, at oplevelsen var "dårlig". Altså har 16 ud af 16, det vil sige 100% har fundet arrangementet godt eller nogenlunde godt og meningsfuldt.

Consumerism in Poetry:

En 2.hhx-klasse har sammen med en 9. klasse arbejdet med forbrugersamfundet i engelsk poesi. Undervisningsformen har været gruppearbejde, elevundervisning og præsentationer. Efter projektets afslutning blev folkeskoleeleverne sat til at besvare flere spørgsmål i en evaluering. 16 ud af 18, dvs. 89%, havde fundet det brugbart at besøge Ribe Katedralskole.

School shootings and school walkouts:

En 3.hhx-klasse har sammen med to 8. klasser i uge 47 og 48 arbejdet med school shootings og school walkouts i USA. Undervisningsformen har været gruppearbejde, brainstorming, styret websøgning og elevundervisning. Efterfølgende blev de bedt om at udfylde en evaluering, hvor de skulle svare på, om de var blevet taget godt imod, og hvordan udbyttet af undervisningen havde været. Resultat: Meget godt 14, Godt 15, Mindre godt 2. Altså har 29 ud af 31, dvs. 94% fundet arrangementet godt og meningsfuldt.

Antikke myter i dag

Et 3.stx Latin A-hold og et 3.hhx danskhold har i fællesskab den 10. april 2019 undervist to 6. klasser i den antikke myte om Narcissus, og hvordan den stadig kan genfindes i dag, både litterært i Bjarne Reuters "Lille spejl på væggen der" og mere konceptuelt i form af begrebet narcissisme. Undervisningen har været 100% elev til elev-undervisning vekslende mellem gruppeopgaver, plenumopsamling, foredrag og kreative øvelser.

Derudover er mange af de eksisterende aktiviteter bibeholdt for eksempel Årets Pressefoto, Science-klubben og naturvidenskabelig dag for Vadehavsskolens 3. til 4. klasser.

Videregående uddannelser

I forhold til de videregående uddannelser har der været undervisningsforløb både med Ålborg Universitet Esbjerg (59 elever) og SDU (39 elever). 10 elever har haft et samarbejde med Syddansk Universitet i forbindelse med udarbejdelsen af deres studieretningsprojekt. Både hhx- og stx-elever har deltaget i disse aktiviteter.

5. Integration af nuværende elever på de forskellige ungdomsuddannelser

Der har i skoleåret 2018/2019 været fokus på at etablere et godt fagligt og socialt miljø for den samlede elevgruppe. Ledelsen og fusionsgruppen har haft tæt kontakt til elevorganisationerne, så der til stadighed er sket en balancerende mellem traditioner og muligheder for nytænkning. Elevrådsformændene på de to skoler har haft et frugtbart samarbejde og elevrådet har afviklet forskellige arrangementer, hvor eleverne fik mulighed for at lære hinanden at kende. I det kommende skoleår vil der stadig være fokus på, hvordan alle elever kan bidrage ligeværdigt til elevdemokratiet.

Første dag i skoleåret foregik stadig på to adresser, men dagen sluttede med fællesarrangement for alle nye elever i hallen på Damvej og efterfølgende café-arrangement.

Der blev den 31. august 2018 afholdt en aktivitetsdag hvor elever fra stx, hf, hhx, eud og eux mødte hinanden ved i alt 13 poster, hvor de skulle dyste og løse opgaver. Eksempelvis matematikstafet, inno-rally, gæt & grimasser, raketaffyring, teamwork, historiequiz, løgn eller latin, kemi i køkken og bad, English Please. Elevernes evaluering af dagen var overvejende positiv.

Den fysiske sammenflytning 1. januar 2019 blev markeret med en nytårskur for alle elever og lærere. Her blev eleverne modtaget af samtlige lærere, der optrådte med en rap, skrevet til lejligheden. Herefter blev der serveret kransekage og ”champagne”.

Festforeningen Heimdal har optaget elever fra Skyttevej i deres bestyrelse og det nuværende formandskab består af en elev fra hver af de gamle skoler. Årets højdepunkt ”Store Heimdal” blev afviklet i Ribe Fritidscenter. Der indledtes med dans i hal 1, hvor tilskuertribunerne var fyldt op med forældre, søskende og bedsteforældre. Efterfølgende var der middag for 800 mennesker og dans. Ledelsen og Heimdal har arbejdet tæt sammen for at skabe et arrangement, der kunne rumme de mange mennesker og som stadig havde Heimdal som medarrangør.

At etablere et godt socialt og fagligt miljø for eleverne er altafgørende for, at fusionen bliver en succes og eleverne oplever Ribe Katedralskole som et attraktivt uddannelsessted og dermed fastholdes i uddannelsen. Antallet af elever på de gymnasiale uddannelser (med start i august 2018) der falder fra i løbet af det første år, var i skoleåret 28 ud af 290 elever (9,7 %). Tallene fra skoleåret 2017/2018 viste et frafald på 11%. På erhvervsuddannelsen begyndte 14 elever på gf1 og på gf2 steg klassetallet til 23 elever. Ingen elever faldt fra i løbet af grundforløb 1 og 2.

6. Implementering af gymnasireformen

1) Puljetimetilbud

Det er obligatorisk for eleverne at møde til puljetimetilbud, men de kan i et vist omfang selv bestemme, hvilket tilbud de melder sig til. Eleverne får et katalog med en præsentation af semestrets puljetimetilbud. Tilbuddene består dels af tilbud om ekstra matematik, dansk og engelsk, dels om mere interesseprægede tilbud af skiftende indhold. Lærerne kan anbefale bestemte elever til bestemte tilbud, som eleverne så skal melde sig til.

For elever, der deltager i talenttilbud (EUSO, ATU, ScienceTalent, Robot-OL), deltager i skolens kantate ved translokationen, deltager i eksamensangstkursus eller forløbet ”Dit liv. Dit fokus” samt for elever, der i 1. og 2.g deltager i udveksling med NewYork, i 2.g deltager i udveksling med Zittau eller i 3.g deltager i udveksling med Alzira, tæller disse tilbud som puljetimetilbud.

På denne måde får de elever, der frivilligt anvender deres tid på ekstra skolerelaterede aktiviteter, kredit for den investerede tid, og elever, der ellers ikke har investeret tid på disse ekstra aktiviteter, støttes/udfordres ekstra, men inden for rammerne af det normale skema.

2018/2019 udbød vi for anden gang puljetimetilbud i 1.g i foråret.

Eleverne kunne vælge mellem:

- Matematik 1 – brøker, ligninger, funktioner, regression vha. Geogebra og Maple: 25 elever
- Matematik 2 – blyantsregning og skriftlige opgaver vha. Maple: 26 elever
- Dansk skriveværksted 1 – Hvis skriftligt dansk er svært: 1 elever
- Dansk skriveværksted 2 – Hvis du gerne vil blive endnu bedre til dansk: 14 elever
- Almen sprogforståelse – Brush-up i grammatik: 23 elever
- Engelsk – Repetition af grundforløbsgrammatikken: 30 elever – holdet blev delt i 2

- Idræt – Bliv bedre til de praktiske discipliner i idræt: 17 elever

2018/2019 udbød vi for første gang puljetimetilbud i 2.g – både efterår og forår.

Hele 2y deltog i et specielt INTERREG-projekt i biologi. Resten af eleverne kunne vælge mellem:

Efterår:

- Engelsk – grammatik og stilistik: 24 elever
- Matematik – funktioner og blyantsopgaver: 23 elever
- Dansk - kend dine klassikere: 25 elever
- Idræt – styrketræning, spinning eller boldspil mv.: 7 elever
- Andet: 33 elever

Forår:

- Engelsk - Det analytiske essay: 16 elever
- Matematik – eksamenstræning (skriftlig eksamen): 34 elever – holdet blev delt i to
- Oldtidskundskab – kend de litterære klassikere (tragedier): 15 elever
- Astronomi – Galakser: 9 elever
- Idræt – Bliv bedre til de praktiske discipliner i idræt: 4 elever
- Andet: 28 elever

Det er ledelsen, der ud fra forslag og ideer fra lærerne, sammensætter udbuddet af puljetimetilbud og sørger for, at kataloget er tilpasset de forskellige årganges formodede behov. Basale færdigheder repeteres og gennemgås en ekstra gang i 1.g, mens der i 2.g er fokus på forberedelse til eksamen i matematik og engelsk, der afsluttes på obligatorisk niveau efter 2.g. Samtidig skal det enkelte katalog både rumme tilbud til den svage elev, der har behov for lidt ekstra hjælp, og ekstra udfordringer for den dygtige elev, der ikke har været så heldig at få glæde af nogle af skolens talenttilbud.

Eleverne er gennemgående tilfredse med de valgmuligheder, de har. Nogle elever ønsker flere interesseprægede tilbud, men erfaringerne viser tydeligt, at det er tilbud i matematik og engelsk, der overtegnes og må dubleres.

Idræt er gennemgående som interesseltilbud alle tre år, da eleverne her møder sammen med de elever, der udnytter skolens tilbud om ”frisport”. I 2.g 2018/2019 har vi udbudt dansk litteratur, astronomi og græske dramaer, og de tre tilbud har alle haft tilfredsstillende tilslutning. Nyt i 3.g bliver i år et tilbud fra filosofi og et fra samfundsfag. Det sidste rettet mod de elever, der ikke har haft samfundsfag siden 1.g, og som nu er fyldt 18 år og har fået valget, og som måske derfor har fået større interesse for samfund og politik.

2) Studieretningspuljetimer

Studieretningsfagene fylder meget i elevernes skema og deres bevidsthed. De identificerer sig som mus’er, samf’er eller kemikere. Når eleverne tager på introtur i 1.g og studietur i 2.g er det ofte sådan, at et af rejsefagene er et studieretningsfag, og Københavnertuen i 3.g arrangeres med udgangspunkt i deres studieretnings-A-fag. Men også i dagligdagen er der en klar tendens til, at en del forskellige aktiviteter knytter sig til projekter og forløb i undervisningen i studieretningsfagene. Blandt andet af disse grunde får hver studieretning tildelt 24 lektioners studieretningspuljetimer, som de kan bruge til forskellige aktiviteter og projekter i eller i tilknytning til undervisningen.

De naturvidenskabelige fag har i flere år haft et projekt om alternativ energi, der forløber over nogle uger og kulminerer med fremstilling af posters og en konkurrence med præmie til de bedste. Klassikerne besøger Ribe Kunstmuseum og tager i teatret til moderne opsætninger af antikke dramaer, samfundsfag samarbejder med retten i Esbjerg i forløb om retssystemet og deltager i SamfundsCup. Musikeleverne optræder ved forskellige lejligheder og enhver optræden kræver en ekstra indsats i form af øvning osv.

Tildeling af puljetimer har gjort det nemmere for fagene at kunne tillade sig at bruge tid på sådanne ekstra aktiviteter, uden at det går ud over arbejdet med de mere eksamensrettede forløb.

Ud over alle disse forskellige aktiviteter skal puljetimerne også bruges til ”omlagt elevtid” i studieretningsfagene. De fleste studieretningsfag er for små til, at skolen kan tilbyde lektiecafé i dem, men med studieretningspuljetimerne får studieretningsfagene mulighed for at bruge tid på, at eleverne kan påbegynde arbejdet med et antal af deres skriftlige afleveringsopgaver på skolen i undervisningstiden med mulighed for at få hjælp af både kammerater og lærer. Det er eleverne normalt meget glade for.

De fleste af studieretningsfagene har gemt deres timer til ”omlagt elevtid” til 3.g, hvor eleverne begynder at lave eksamensopgaver, og eksamen for alvor nærmer sig. Der ligger således mellem 6 og 12 lektioner og venter på eleverne på de forskellige studieretninger i dette skoleår.

3) Store opgaver og skriftlig progression – progressionsplanen og kurser i basal videnskabsteori

I løbet af skoleåret 2017/2018 udarbejdede en arbejdsgruppe ud fra læreplanen for studieretningsprojektet en progressionsplan for arbejdet med de flerfaglige forløb i stx, herunder DHO i 1.g, SRO i 2.g og SRP i 3.g.

De faglige mål for studieretningsprojektet blev fordelt over de 3 studieår, og der blev udformet en progressionsplan for de kompetencer, eleverne gradvist skulle tilegne sig.

Basal videnskabsteori og fagenes metoder var med sidste reform noget, som indgik i elevernes eksamen i AT, men efter afskaffelsen af AT er det nu noget, der skal indgå i elevernes SRP. Som noget nyt er der også indført mundtlig eksamen i SRP og derfor også interne mundtlige prøver i DHO og SRO.

Da eleverne i forbindelse med AT nogle gange blev forvirrede over fagenes forskellige tilgang til arbejdet med metoder og basal videnskabsteori, blev det besluttet at forsøge at lade samme lærer præsentere den basale videnskabsteori i alle klasser. Det skulle ske efter følgende plan:

1.g	januar-februar	Flerfagligt forløb i studieretningsfag
	april-juni	Undervisningsforløb mhp. DHO
		Kursus i litteratursøgning
		Kursus i opgaveformalia ved dansklæreren
		DHO - med mdt prøve i eksamensperioden
2.g	september-oktober	Flerfagligt forløb i fællesfagene
		Undervisningsforløb mhp. SRO

3.g	november-februar	Kursus i basal videnskabsteori, 3x2 lektioner: de 8 begrebspar og helt basal videnskabsteori
		SRO - med mundtlig prøve uge 8
	november-december	Flerfagligt forløb i studieretningsfag / fællesfag
	april-marts	Kursus i basal videnskabsteori, 3x2 lektioner: de 8 begrebspar og anden basal videnskabsteori
		SRP - med mdt. eksamen i eksamensperioden

Da vi nåede til efteråret 2018, skulle eleverne fra 2.g have deres første kursusrunde i basal videnskabsteori. 3.g elever på ny ordning, havde vi endnu ikke. Holdenes studieretningslærere deltog i lektionerne for at lære det samme som eleverne og derved bedre siden bruge det i deres undervisning.

De deltagende lærere og elever kom med meget positivt tilbagemeldinger på kurserne. For at sikre et fælles udgangspunkt for arbejdet med basal videnskabsteori, blev der efterfølgende afholdt et kursus for alle lærerne.

Erfaringerne fra kurserne i 2.g gav anledning til ændring af progressionsplanen. Det var blevet tydeligt, at det var nødvendigt at indlede arbejdet med basal videnskabsteori allerede i 1.g, og fokus blev flyttet fra de såkaldte ”8 begrebspar” til ”den videnskabelige basismodel”. Denne ændring betød, at kravene til elever og lærere i forbindelse med DHO i 1.g skærpedes, idet eleverne allerede her skulle inddrage basal videnskabsteori og forholde sig til fagenes metoder. Naturligvis på langt mere elementært niveau end i 3.g.

Arbejdet med fagenes metoder blev for alvor sat i gang i foråret 2019. Alle faggrupper fik til opgave på deres møder i foråret at skrive 2-3 sider om fagets metode. De skulle inddrage de relevante af de ”8 begrebspar” og andre videnskabsteoretiske begreber, som man i fagene vurderede var centrale. Før sommer var alle fagene færdige med at skrive, og deres bidrag blev samlet i et stort RK-metodekatalog, som fremover skal udgøre basis for lærernes og elevernes arbejde med metoder i fagene. Det er vigtigt, at der arbejdes med disse både i den almindelige et-faglige undervisning og ikke kun i de flerfaglige forløb. Med henblik på at sikre at dette sker, har faggrupperne i skoleåret 2019/2020 fået til opgave at udvikle og beskrive eksemplariske undervisningsforløb, hvor det er oplagt og naturligt at arbejde med metoder og basal videnskabsteori og gøre eleverne bevidste herom.

Arbejdet med kurserne i basal videnskabsteori i forbindelse med elevernes DHO i 1.g i forsommeren 2019 gav anledning til endnu en ændring i progressionsplanen. For at eleverne i 1.g kunne forholde sig til fagenes metoder og den videnskabelige basismodel, viste det sig, at det fremadrettet er nødvendigt at lægge kurser ind i selve DHO-forløbet. Timer hertil tages fra de kurser, der tidligere var planlagt til 2. og 3.g.

1.g	januar-februar	Kursus i basal videnskabsteori, 2 lektioner i stamklasser: Intro til den basale videnskabelige basismodel med fokus på niveau 1, og basale videnskabsteoretiske overvejelser, samt RK's metodekatalog
		Flerfagligt forløb i studieretningsfag
	april-juni	Undervisningsforløb mhp. DHO

		Kursus i litteratursøgning
		Kursus i opgaveformalia ved dansklæreren
		Kursus i basal videnskabsteori 2 lektioner først og 2 midt i DHO-forløbet i stamklasser: Hermeneutik, intentionel og kausal forklaring, intenderet, iboende og skjult mening
		DHO - med mdt prøve i eksamensperioden
2.g	september-oktober	Flerfagligt forløb i fællesfagene (evt. studieretningsfagene)
		Kursus i basal videnskabsteori 2 lektioner først og 2 midt i det flerfaglige forløb i stamklasser eller på studieretningshold: Basale videnskabsteoretiske overvejelser tonet efter fagene og det relevante hovedområde
	november-februar	Undervisningsforløb mhp. SRO
		Kursus i basal videnskabsteori 2 lektioner i SRO-forløbet på studieretningsholdene: Udvalgte relevante videnskabsteoretiske overvejelser i relation til det konkrete forløb
		SRO - med mundtlig prøve uge 8
3.g	november-december	Flerfagligt forløb i studieretningsfag / fællesfag
		Kursus i basal videnskabsteori 2 lektioner midt i det flerfaglige forløb på studieretningsholdene: Udvalgte relevante videnskabsteoretiske overvejelser i relation til det konkrete forløb, metodespecifikke overordnede fejlkilder mv
	februar-marts	SRP - med mdt. eksamen i eksamensperioden
		Spørgetime i basal videnskabsteori i løbet af skriveperioden

Som følge af den løbende evaluering er der i indkøringsfasen sket både en detaljering og øget målretning af indholdet i kurserne, et skred i placering af kurserne, så ressourcen er rykket fra 2.-3.g ned i 1.-2.g. Med denne flytning følger en stramning af kravene først i uddannelsen, men det viste sig ikke realistisk at regne med, at eleverne blev sikre nok til at klare eksamen i 3.g, hvis den basale videnskabsteori ikke blev introduceret og arbejdet hermed påbegyndt allerede i foråret i 1.g.

Det er helt centralt, at den store indsats for at udvikle et RK-koncept for basal videnskabsteori og metode, gerne skal føre til, at lærere og elever er mere tilfredse med denne del af undervisningen, end de tidligere var, da vi arbejdede med AT. På sigt skulle det gerne blive muligt, at den ene lærer, der har undervist på alle kurserne på tværs af fag og årgange gør sig selv overflødig, så undervisningen kan lægges tilbage til lærerne. Det er derfor glædeligt, at lærerne så entusiastisk har løst opgaven med at producere materiale om fagenes metoder. Håbet er, at lærerne via deres deltagelse i kurserne sammen med eleverne og i det særlige lærerkursus, får så meget ejerskab til projektet, at basal videnskabsteori breder sig til både de flerfaglige forløb, store skriftlige opgaver og den daglige undervisning.

12. september 2019, Kristian Bennike